

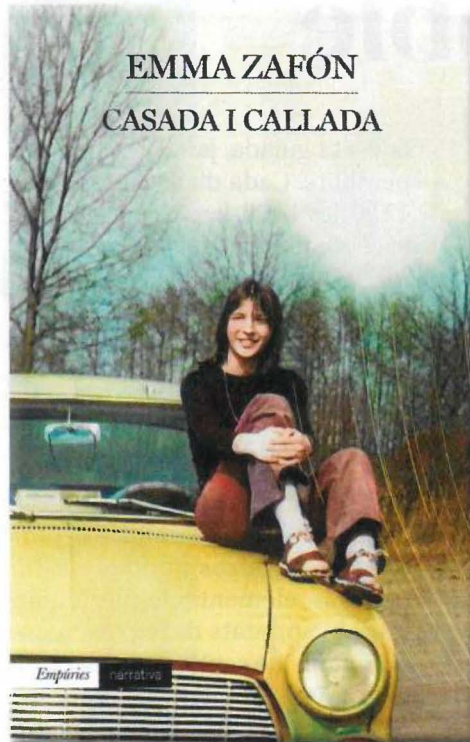
La tria

Opera prima

La primera novel·la de la periodista Emma Zafón dita *Casada i callada* segueix el sender transitat de la galeria de dones desenganyades de la vida matrimonial. M'ha agradat perquè presenta un avantatge clar: Emma Zafón escriu en un català popular, naïf, de fons oral, viu, nerviós, en una narració contada en primera persona pel mateix personatge que relata la seua vida sentimental des del moment que coneix el seu nòvio templat, guapot, en les festes patronals del seu poble fins al moment que es desplega un conflicte sentimental que espetega amb tanta tensió expressiva com previsibilitat.

Per un costat, l'obra novel·lística d'Emma Zafón treu energia de la seua llengua d'arrel popular i rural que no està precisament de moda a la ciutat de Castelló on per pròpia experiència sé que el valencià agnitza en la seua expressió pública, i per un altre costat, treu petroli de la condició de dona activa que vol viure en condició d'igualtat amb el seu marit.

Ben sospesada, penso que la novel·la és ètica, amb un apunt polític i social interessant, mentre sospito que el seu punt feble és que se'ns presenta com una història bastant coneguda. Un lector experimentat la veu com una narració molt trillada. Emma Zafón ha creat una protagonista central sense com-

↓ **EMMA ZAFÓN HA CREAT UNA PROTAGONISTA SENSE COMPLEXITATS QUE CERCA UNA VIDA MATRIMONIAL CLARA I TRANSPARENT**

plexitats ni replecs que cerca una vida matrimonial clara i en igualtat transparent que es troba un protagonista masculí anomenat Ximo, de classe més alta, que és tallat d'una peça, simple i amb el pes del masclisme cultural que l'autora no es pregunta pas gaire d'on prové però es pot relacionar amb l'escassa evolució política i cultural des de temps seculars que fa remuntar a la postguerra agressiva. No s'hi abraona en

aquesta anàlisi de la novel·la. Se centra a contar sempre partint del viscut, del contat, més que de les lectures d'altres novel·les o el bagatge intel·lectual.

El masclisme de Ximo és al punt de mira crític de la novel·la. S'inscriu en una repassada evident del protagonista masculí amb tots els defectes del masclisme més ranci i revellit. Ximo –així s'anomena l'home– tampoc no és un personatge complex ni amb interioritats, però té l'interès sociològic que posseeix una empresa de ceràmica que fa diners a cabassos.

Aquest apunt econòmic indica sense aprofundir gaire una de les línies de tensió sociològica: el seu enriquiment no ve acompanyat d'una evolució personal i cultural cap a una educació sentimental més refinada. Ximo és un cretí perfecte. Aurora és una víctima que s'escapa de la seua gàbia. El lector no s'inquieta,

més aviat hi veu una restitució de l'ordre moral perquè al darrere dels personatges centrals hi ha el paper dels pares d'ella, que esgrimeixen una activa tolerància envers la filla i un model de viure conjugal que la protagonista i el llegidor reconeixen com a ètics.